

Standard Operating Procedure for Northern Haze Response

แนวทางการดำเนินงานและปฏิบัติการ
ในการรับมือสถานการณ์
หมอกควันภาคเหนือ



กรมควบคุมมลพิษ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

คำนำ

หลายจังหวัดในภาคเหนือประสบปัญหาไฟป่าและหมอกควัน ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติ ส่งผลต่อระบบนิเวศป่าไม้ และคุณภาพสิ่งแวดล้อม เกิดมลพิษหมอกควัน ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ กระทบเศรษฐกิจของพื้นที่ภาคเหนือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคธุรกิจการท่องเที่ยว รวมถึงบดบังทัศนวิสัยการจราจรทั้งทางบกและทางอากาศ ซึ่งพบว่าการยกเลิกและเลื่อนเที่ยวบินเนื่องจากทัศนวิสัยต่ำกว่าเกณฑ์ปลอดภัย

ที่ผ่านมา รัฐบาลมีความห่วงใยและได้ทุ่มเทสรรพกำลังและทรัพยากรในการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันของพื้นที่ภาคเหนืออย่างต่อเนื่องเพื่อสุขภาพที่ดีของประชาชน โดยการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหามอกควันภาคเหนือ มุ่งเน้นการทำงานแบบไร้รอยต่อ โดยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน และในปี 2562 คณะรัฐมนตรี ได้มีมติในคราวการประชุมเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2562 เห็นชอบแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” ครอบคลุมการป้องกันและแก้ไขมลพิษหมอกควันภาคเหนือ โดยใช้ฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ เป็นตัวชี้วัด กรมควบคุมมลพิษ จึงได้ดำเนินการปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานและปฏิบัติการในการรับมือสถานการณ์หมอกควันภาคเหนือ ให้มีความสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” และค่าเผื่อระวังผลกระทบต่อสุขภาพจากฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ ของกระทรวงสาธารณสุข เพื่อเป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงานในการรับมือสถานการณ์หมอกควันอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

กรมควบคุมมลพิษ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

พฤศจิกายน 2562

สารบัญ

สถานการณ์และปัญหา

- สาเหตุหลักของปัญหา
- การดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
- ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- กลไกกำกับดูแล

3

4

5

7

8

การเตรียมความพร้อมรับมือสถานการณ์หมอกควันภาคเหนือ ปี 2563

18

แนวทางการดำเนินงานและปฏิบัติการในการรับมือสถานการณ์หมอกควันภาคเหนือ

23

- วัตถุประสงค์
- ระดับของฝุ่นละออง $PM_{2.5}$
- แนวทางการดำเนินงานของภาครัฐตามระดับของฝุ่นละออง $PM_{2.5}$

24

25

25

ภาคผนวก

31

ภาคผนวก ก อักษรย่อและรายชื่อหน่วยงาน

32

สถานการณ์
และปัญหา

สถานการณ์และปัญหา

ในช่วงหน้าแล้ง (ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเมษายน) มักพบการเพิ่มสูงขึ้นของฝุ่นละอองในพื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทย เนื่องจากความแห้งแล้ง ส่งผลให้เกิดการเพิ่มขึ้นของไฟป่าทั้งในประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน ประกอบกับ เกษตรกรจะเผาเศษวัสดุเพื่อเตรียมพื้นที่สำหรับการเกษตรในช่วงฤดูฝน สภาพอากาศที่แห้งและนิ่งภูมิประเทศเป็นแอ่งกระทะ อาทิ แอ่งแม่ฮ่องสอน แอ่งเชียงใหม่-ลำพูน ฝุ่นละอองไม่แพร่กระจายและสามารถแขวนลอยอยู่ในบรรยากาศได้นาน ไม่ตกลงสู่พื้นดิน ส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัยของประชาชน ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ นอกจากนี้ปัญหาหมอกควันยังส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของพื้นที่ภาคเหนือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระทบต่อธุรกิจการท่องเที่ยว รวมถึงบังคับทัศนวิสัยการจราจรทั้งทางบกและทางอากาศ ซึ่งพบว่ามีกรยกเลิกและเลื่อนเที่ยวบินเนื่องจากทัศนวิสัยต่ำกว่าเกณฑ์ปลอดภัย

สาเหตุหลักของปัญหา

- 1) ลักษณะภูมิประเทศและสภาพอุตุนิยมวิทยาของภาคเหนือ เป็นแอ่งกระทะ ล้อมรอบด้วยภูเขาสูง และในช่วงหน้าแล้งอากาศแห้ง ความกดอากาศสูง ทำให้อากาศปิดหมอกควันไม่ฟุ้งกระจาย
- 2) กิจกรรมในพื้นที่
 - พื้นที่ป่าอนุรักษ์และพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ เกิดการเผาจาก 1) การบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อเพิ่มพื้นที่ทำกิน และการขยายตัวอย่างรวดเร็วของการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ด้วยความสูงและลาดชันของพื้นที่ ทำให้การเตรียมพื้นที่เพาะปลูกและกำจัด

- เศษวัสดุทางการเกษตรจำเป็นต้องใช้วิธีเผา 2) การเผาในพื้นที่ป่าเพื่อล่าสัตว์ และหาของป่า และ 3) การเผาในพื้นที่รอบป่าและลามเข้าสู่ป่าเกิดเป็นไฟป่า
- พื้นที่เกษตร มีการเพิ่มขึ้นของการปลูกพืชเชิงเดี่ยว โดยเฉพาะข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ซึ่งเกษตรกรจะเผาเพื่อเตรียมพื้นที่เพาะปลูกและกำจัดเศษวัสดุทางการเกษตร เช่นเดียวกับเกษตรในพื้นที่ป่า
- 3) หมอกควันข้ามแดน จากภาพถ่ายดาวเทียมพบจุดความร้อนและหมอกควันหนาแน่น ในอนุภูมิภาคแม่โขง

การดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

รัฐบาล ได้มีข้อห่วงใยเกี่ยวกับปัญหาไฟป่าและหมอกควันของพื้นที่ภาคเหนือ และได้หุ้มเทสรรพกำลังและทรัพยากรในการแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่องเพื่อสุขภาพที่ดีของประชาชน โดยการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันภาคเหนือ จะมุ่งเน้นการทำงานแบบไร้รอยต่อ โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน มีเป้าหมายที่คนจุดไฟ อันเป็นสาเหตุที่แท้จริงของปัญหา และนับจากปี 2560 เป็นต้นมา จะดำเนินงานภายใต้พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 ตามแนวทาง “4 มาตรการเชิงพื้นที่ 5 มาตรการบริหารจัดการ” ประกอบด้วย 4 พื้นที่หลัก ได้แก่ 1) พื้นที่ป่าอนุรักษ์และป่าสงวนแห่งชาติ 2) พื้นที่เกษตรกรรม 3) พื้นที่ชุมชนและเขตเมือง 4) พื้นที่ริมทาง 5 มาตรการบริหารจัดการ ได้แก่ 1) ระบบบัญชาการเหตุการณ์ 2) มาตรการสร้างความตระหนัก 3) มาตรการลดปริมาณเชื้อเพลิง 4) มาตรการจิตอาสาประชารัฐ 5) การบังคับใช้กฎหมาย โดยมีกระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานหลัก หน่วยงานระดับกระทรวง ได้แก่ กระทรวงกลาโหม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่

การดำเนินการในระดับภาค มีกองทัพบกที่ 3 เป็นหน่วยงานหลัก ระดับพื้นที่ มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้อำนวยการสั่งการแบบเบ็ดเสร็จ (Single Command) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสังกัดทุกกระทรวงสนับสนุนและปฏิบัติตามแผนงานและข้อสั่งการอย่างเต็มกำลังความสามารถ บูรณาการสั่งการจากผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ ไปจนถึงระดับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่มีพฤติกรรม จุดไฟเผาป่าและเศษวัสดุทางการเกษตรในชุมชน สำหรับการจัดการเชื้อเพลิง จังหวัด กำหนดแผนจัดการเชื้อเพลิง โดยพิจารณาจากปริมาณเชื้อเพลิงสะสม ช่วงเวลาในการจัดการเชื้อเพลิง และแนวทางที่เหมาะสม กำหนดพื้นที่เสี่ยงหรือหมู่บ้านเสี่ยงที่เกิดการเผาซ้ำซากจากข้อมูลสถิติย้อนหลัง เพื่อวางแผนงานให้เหมาะสมและใช้ทรัพยากรที่มีให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยมีกรมควบคุมมลพิษและสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยี อวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) สนับสนุนข้อมูลในการกำหนดแผนงานรับมือปัญหา

มาตรการยั่งยืน ทุกภาคส่วนร่วมสร้างจิตสำนึกและการรับรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับปัญหา และผลกระทบอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนาองค์ความรู้และการประยุกต์ใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืนโดยน้อมนำแนวพระราชดำริและศาสตร์ของพระราชา ภายใต้นโยบายได้ป่า ภูเขาได้ที่ทำกิน ซึ่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เสนอมาตรการ แก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ทุกประเภท ซึ่งมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2561 เห็นชอบในหลักการพื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการ แก้ไขปัญหาการอยู่อาศัย และทำกินในพื้นที่ป่าไม้ทุกประเภท ตามที่กระทรวงทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ ซึ่งราษฎรที่อาศัยหรือทำกินในเขตพื้นที่ป่าไม้ทุกประเภท จะได้รับการตรวจสอบและรับรองการอยู่อาศัยหรือทำกินในพื้นที่ป่าไม้อย่างถูกต้อง เป็นไปตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องต่อไป

ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550

ปัญหาไฟป่าจัดเป็นภัยพิบัติชนิดหนึ่ง ซึ่งกำหนดแนวทางการบริหารจัดการ และหน่วยงานรับผิดชอบ โดยให้มีการกำหนดแผนปฏิบัติการที่ชัดเจน

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ฝ่าฝืนประกาศตามมาตรา 28/1 วรรคสอง มีโทษตามมาตรา 74 ปรับไม่เกิน 25,000 บาท หรือจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือทั้งจำทั้งปรับ

พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484

- ผู้บุกรุกป่ามีความผิดตามมาตรา 54 มีโทษตามมาตรา 72 จำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 50,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- ผู้เผาป่าเกิน 25 ไร่ มีโทษจำคุกตั้งแต่ 2 ปี ถึง 15 ปี และปรับตั้งแต่ 10,000 บาท ถึง 100,000 บาท

พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2559

- ผู้ใดฝ่าฝืนตามมาตรา 14 มีโทษตามมาตรา 31 ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 1 ปี ถึง 10 ปี และปรับตั้งแต่ 20,000 บาท ถึง 200,000 บาท
- เผาป่าเกิน 25 ไร่ โทษจำคุกตั้งแต่ 4 ปี ถึง 20 ปี และปรับตั้งแต่ 200,000 บาท ถึง 2,000,000 บาท

ประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 220 ผู้ใดกระทำให้เกิดเพลิงไหม้แก่วัตถุใดๆ แม้เป็นของตนเอง จนน่าจะเป็นอันตรายแก่บุคคลอื่นหรือทรัพย์สินของผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 7 ปี และปรับไม่เกิน 140,000 บาท

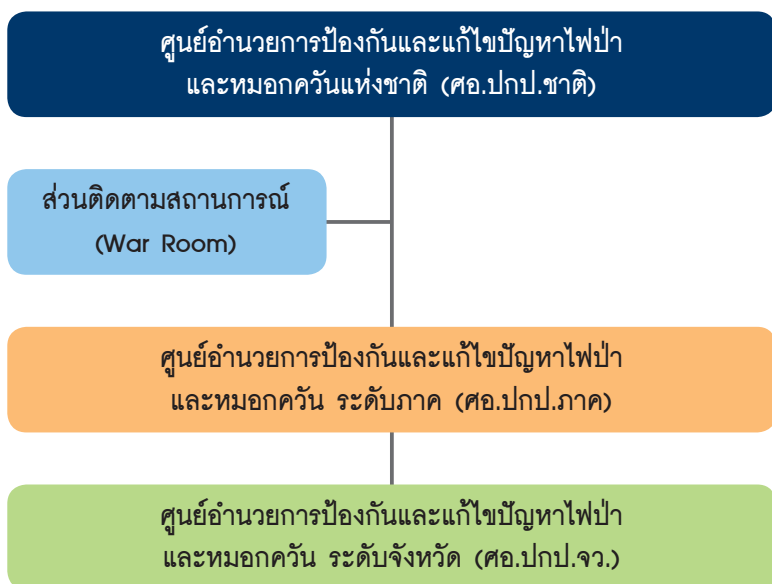
พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522

ผู้ใดฝ่าฝืนตามมาตรา 130 ที่ห้ามมิให้ผู้ใดเผา หรือกระทำให้ด้วยประการใดๆ ภายในระยะ 500 เมตร จากทางเดินรถ มีโทษตามมาตรา 152 ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 1,000 บาท

กลไกกำกับดูแล

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มีคำสั่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ 71 /2559 เรื่อง จัดตั้งศูนย์อำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันภาคเหนือ (ศอ.ปทป.) เพื่อเป็นกลไกกำกับดูแลและสั่งการแบบ Single Command ให้การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันใน 9 จังหวัดภาคเหนือเป็นไปอย่างบูรณาการ ทันสถานการณ์ และมีประสิทธิภาพสูงสุด อันจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว และสามารถควบคุมผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และประชาชนในพื้นที่ให้เกิดขึ้นน้อยที่สุด

โครงสร้างศูนย์อำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันภาคเหนือ (ศอ.ปทป.) แบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับชาติ มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นผู้อำนวยการศูนย์ฯ ระดับภาค มีแม่ทัพภาคที่ 3 เป็นผู้อำนวยการศูนย์ฯ และระดับจังหวัด 9 จังหวัดภาคเหนือ มีผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นผู้อำนวยการศูนย์ฯ





คำสั่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ที่ 71 /2559

เรื่อง จัดตั้งศูนย์อำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญหา ไฟป่าและหมอกควันภาคเหนือ (ศอ.ปทป.)

ตามที่ คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2558 มอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) เป็นเจ้าภาพหลักในการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อวางแผนการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันภาคเหนือ (มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2558) ซึ่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มีคำสั่ง ที่ 86/2558 ลงวันที่ 7 เมษายน 2558 จัดตั้งศูนย์อำนวยการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันแห่งชาติ (ศอ.กฟป.ชาติ) และแต่งตั้งผู้อำนวยการและเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์อำนวยการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันแห่งชาติ (ศอ.กฟป.ชาติ) โดย ศอ.กฟป.ชาติ ได้ดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันในพื้นที่ 9 จังหวัดภาคเหนือตอนบน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 อย่างมีประสิทธิภาพส่งผลให้สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว และสามารถควบคุมผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่ทรัพยากรธรรมชาติและประชาชนในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นั้น

ในการนี้ เพื่อย้ายผลการดำเนินงานของ ศอ.กพป.ชาติ และเตรียมการรองรับสถานการณ์ไฟฟ้าและหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือ ปี 2559 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงยกเลิกคำสั่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ 86/2558 ลงวันที่ 7 เมษายน 2558 และจัดตั้งศูนย์อำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟฟ้าและหมอกควันภาคเหนือ (ศอ.กพป.) 3 ระดับ ดังนี้

1. ศูนย์อำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟฟ้าและหมอกควันแห่งชาติ (ศอ.กพป.ชาติ)

1.1 องค์ประกอบ

- (1) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ผู้อำนวยการศูนย์ฯ ระดับชาติ
- (2) ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
รองผู้อำนวยการศูนย์ฯ
- (3) ปลัดกระทรวงมหาดไทย หรือผู้แทน
- (4) ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือผู้แทน
- (5) ผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร หรือผู้แทน
- (6) ผู้บัญชาการกองทัพบก หรือผู้แทน
- (7) ผู้บัญชาการกองทัพอากาศ หรือผู้แทน
- (8) ผู้บัญชาการกองทัพบก หรือผู้แทน
- (9) อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ หรือผู้แทน
- (10) อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม หรือผู้แทน
- (11) อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรือผู้แทน
- (12) อธิบดีกรมป่าไม้ หรือผู้แทน

- (13) อธิบดีกรมการปกครอง หรือผู้แทน
- (14) อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หรือผู้แทน
- (15) อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น หรือผู้แทน
- (16) อธิบดีกรมทางหลวง หรือผู้แทน
- (17) อธิบดีกรมทางหลวงชนบท หรือผู้แทน
- (18) อธิบดีกรมอนามัย หรือผู้แทน
- (19) อธิบดีกรมควบคุมโรค หรือผู้แทน
- (20) ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) หรือผู้แทน
- (21) อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร หรือผู้แทน
- (22) อธิบดีกรมฝนหลวงและการบินเกษตร หรือผู้แทน
- (23) อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ หรือผู้แทน
- (24) ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ หรือผู้แทน
- (25) อธิบดีกรมบัญชีกลาง หรือผู้แทน
- (26) ประธานเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) ระดับประเทศ
- (27) ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ เลขาธิการสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (28) ผู้อำนวยการสำนักจัดการคุณภาพอากาศและเสียง ผู้ช่วยเลขาธิการกรมควบคุมมลพิษ
- (29) ผู้อำนวยการส่วนประสานและกิจการพิเศษ ผู้ช่วยเลขาธิการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.2 อำนาจหน้าที่

(1) กำหนดนโยบาย แนวทาง มาตรการ และติดตามประเมินผล การปฏิบัติงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟฟ้าและหมอกควันของชาติ และเป็น ศูนย์อำนวยการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดับไฟฟ้าและแก้ไข ปัญหาหมอกควันที่เกิดขึ้น

(2) เฝ้าระวัง ติดตาม สถานการณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา ไฟฟ้าและหมอกควันเพื่อกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟฟ้าและหมอกควัน ตลอดจนการดับไฟฟ้า และสั่งการหน่วยปฏิบัติ ดำเนินการป้องกันและแก้ไข ปัญหา ไฟฟ้าและหมอกควันต่อไป

(3) ประสานงานองค์กรทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้ประกอบ การวิเคราะห์ความรุนแรงของปัญหาและประเมินสถานการณ์ความเสียหายที่เกิดขึ้น

(4) ดำเนินการแจ้งเตือนภัยไฟฟ้าและหมอกควันจนปัญหาคลี่คลายผ่าน สื่อต่างๆ ของรัฐและเอกชน รวมทั้งให้ข้อมูลคำแนะนำการป้องกันและการช่วยเหลือ ต่อสาธารณชน

(5) จัดทำรายงานประเมินสถานการณ์ รวมทั้งผลการดำเนินงานการแก้ไข ปัญหาไฟฟ้าและหมอกควัน เสนอนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี

(6) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรี และ คณะรัฐมนตรี

1.3 ส่วนติดตามสถานการณ์ (War Room)

เพื่อให้การดำเนินงานของ ศอ.ปภ.ชาติ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ให้มีการจัดตั้งส่วนติดตามสถานการณ์ (War Room) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน ศอ.ปภ.ชาติ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1.3.1 องค์ประกอบ

- (1) อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ ผู้อำนวยการส่วนฯ
- (2) ผู้แทนกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร
- (3) ผู้แทนกรมควบคุมมลพิษ
- (4) ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
- (5) ผู้แทนกรมป่าไม้
- (6) ผู้แทนสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)
- (7) ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- (8) ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
- (9) ผู้แทนกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (10) ผู้แทนกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- (11) ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ เลขานุการ และการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.3.2 อำนาจหน้าที่

(1) ประสานงานเฝ้าระวัง ติดตามสถานการณ์ของปัญหาไฟป่า และหมอกควัน โดยรวบรวมรายงานข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภูมิอากาศ จำนวนจุดความร้อน รวมทั้งปริมาณฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน ในพื้นที่ปัญหา เพื่อวิเคราะห์และประเมินระดับความรุนแรงของปัญหาและเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่อ ศอ.ปภ.ชาติ เพื่อบัญชาการในการแก้ไขปัญหาต่อไป

(2) จัดทำฐานข้อมูลสภาพปัญหาหมอกควันและไฟป่า เพื่อใช้ในการกำหนดนโยบายและแผนงานโครงการ

(3) จัดทำรายงานสรุปสถานการณ์ไฟป่าและหมอกควันใน 9 จังหวัดภาคเหนือ รวมทั้งรายงานผลการปฏิบัติงานการแก้ไขปัญหาประจำวัน และรายงานสถานการณ์เร่งด่วน เสนอ ศอ.ปภ.ชาติ

(4) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

2. ศูนย์อำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันระดับภาค (ศอ.ปภ.ภาค)

2.1 องค์ประกอบ

- (1) แม่ทัพภาคที่ 3 ผู้อำนวยการศูนย์ฯ ระดับภาค
- (2) ผู้แทนกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ที่กำกับดูแลพื้นที่ 9 จังหวัดภาคเหนือ
- (3) ผู้แทนสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค ที่กำกับดูแลพื้นที่ 9 จังหวัดภาคเหนือ
- (4) ผู้แทนสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่กำกับดูแลพื้นที่ 9 จังหวัดภาคเหนือ
- (5) ผู้แทนสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ กรมป่าไม้ ที่กำกับดูแลพื้นที่ 9 จังหวัดภาคเหนือ
- (6) ผู้แทนสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ที่กำกับดูแลพื้นที่ 9 จังหวัดภาคเหนือ
- (7) ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่กำกับดูแลพื้นที่ 9 จังหวัดภาคเหนือ
- (8) ผู้แทนกรมการปกครอง ที่กำกับดูแลพื้นที่ 9 จังหวัดภาคเหนือ

- (9) ผู้แทนกรมส่งเสริมการเกษตร ที่กำกับดูแลพื้นที่ 9 จังหวัดภาคเหนือ
- (10) ผู้แทนกรมทางหลวง ที่กำกับดูแลพื้นที่ 9 จังหวัดภาคเหนือ
- (11) ผู้แทนกรมทางหลวงชนบท ที่กำกับดูแลพื้นที่ 9 จังหวัดภาคเหนือ
- (12) ผู้แทนกรมควบคุมโรค ที่กำกับดูแลพื้นที่ 9 จังหวัดภาคเหนือ
- (13) ผู้แทนกรมอนามัย ที่กำกับดูแลพื้นที่ 9 จังหวัดภาคเหนือ
- (14) ผู้แทนสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด 9 จังหวัดภาคเหนือ
- (15) ผู้แทนกองทัพภาคที่ 3 เลขาธิการ

2.2 อำนาจหน้าที่

(1) ผู้อำนวยการและบูรณาการ การป้องกันแก้ไขปัญหาไฟฟ้าและหมอกควัน และดับไฟฟ้า รวมทั้งการบูรณาการดับไฟฟ้าที่เกิดขึ้นในพื้นที่รับผิดชอบ โดยอาจเป็นการบูรณาการด้านอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ เครื่องขยายเสียง ลำโพง อุปกรณ์ เครื่องมือ ยานพาหนะ และอากาศยาน ฯลฯ

(2) ปฏิบัติการเฝ้าระวัง ติดตามสถานการณ์ปัญหาไฟฟ้าและหมอกควัน รวมทั้งการดับไฟฟ้า รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจาก ศอ.ปทป.จังหวัด เพื่อจัดทำรายงานสถานการณ์ไฟฟ้า และหมอกควัน รวมทั้งรายงานผลการดำเนินงานแก้ไขปัญหาประจำวันเสนอผู้อำนวยการ ศอ.ปทป.ชาติ ผ่านผู้อำนวยการส่วนติดตามสถานการณ์ (War Room)

(3) สนับสนุนการประชาสัมพันธ์ และการสร้างการรับรู้เกี่ยวกับผลกระทบของไฟฟ้าและหมอกควัน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน

(4) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

3. ศูนย์อำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญหไฟป่าและหมอกควันระดับจังหวัด (ศอ.ปท.จว.) 9 จังหวัดภาคเหนือ

3.1 องค์ประกอบ

- (1) ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้อำนวยการศูนย์ฯ ระดับจังหวัด
- (2) นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือผู้แทน
- (3) ผู้แทนสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
- (4) ผู้แทนกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัด
- (5) ผู้แทนสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด
- (6) ผู้แทนสถานีควบคุมไฟป่า ที่กำกับดูแลพื้นที่
- (7) เจ้าหน้าที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ที่กำกับดูแลพื้นที่
- (8) เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติ ที่กำกับดูแลพื้นที่
- (9) เจ้าหน้าที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่า ที่กำกับดูแลพื้นที่
- (10) ผู้แทนสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ ที่กำกับดูแลพื้นที่
- (11) ผู้แทนสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่กำกับดูแลพื้นที่
- (12) ประธานเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน ระดับจังหวัด
- (13) ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติ เลขาธิการร่วม
และสิ่งแวดล้อมจังหวัด
- (14) หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทา เลขาธิการร่วม
สาธารณสุขจังหวัด

3.2 อำนาจหน้าที่

- (1) อำนาจการและบูรณาการการแก้ไขปัญหาไฟฟ้าและหมอกควันและดับไฟฟ้า รวมทั้งการบูรณาการดับไฟฟ้าที่เกิดขึ้นในพื้นที่รับผิดชอบโดยอาจเป็นการบูรณาการด้านอัตราค่าล้างเจ้าหน้าที่ เครือข่ายอาสาสมัคร อุปรกรณ์ เครื่องมือ ยานพาหนะ และอากาศยาน ฯลฯ
- (2) ปฏิบัติการเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ไฟฟ้าและหมอกควันรวมทั้งดับไฟฟ้าในจังหวัด/พื้นที่ที่รับผิดชอบ
- (3) รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำรายงานสถานการณ์ไฟฟ้าและหมอกควัน และผลการดำเนินงานแก้ไขปัญหาประจำวันเสนอ ผู้อำนวยการศอ.ปกป.ภาค
- (4) สนับสนุนการประชาสัมพันธ์ และการสร้างการรับรู้เกี่ยวกับผลกระทบของไฟฟ้าและหมอกควัน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน
- (5) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2559

พลเอก



(สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม



การเตรียม
ความพร้อมรับมือ
สถานการณ์
หมอกควันภาคเหนือ
ปี 2563

การเตรียมความพร้อมรับมือ สถานการณ์หมอกควันภาคเหนือ ปี 2563

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มอบหมายให้กรมควบคุมมลพิษประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดการประชุมเตรียมความพร้อมรับมือสถานการณ์หมอกควันภาคเหนือ ปี 2563 เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2562 ณ ศูนย์ประชุมและแสดงสินค้านานาชาติเฉลิมพระเกียรติ 7 รอบ พระชนมพรรษา จังหวัดเชียงใหม่ โดยมี รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) เป็นประธานและมอบนโยบาย ทั้งนี้ การประชุมดังกล่าวเป็นความร่วมมือระหว่างกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงคมนาคม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักนายกรัฐมนตรี 9 จังหวัดภาคเหนือ (เชียงใหม่ เชียงราย แพร่ น่าน พะเยา ลำปาง ลำพูน แม่ฮ่องสอน และตาก) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ 9 จังหวัดภาคเหนือ

รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) ได้มอบนโยบายการเตรียมความพร้อมรับมือสถานการณ์หมอกควันภาคเหนือ ปี 2563 แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสรุปได้ดังนี้

(1) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- ลดจุดความร้อน (Hotspot) ในพื้นที่ป่าให้เป็นศูนย์ ระหว่างวันที่ 15 มีนาคม ถึงวันที่ 30 เมษายน 2563
- ระดมสรรพกำลัง อุปกรณ์ เครื่องมือจากนอกพื้นที่ มาหนุนเสริมการลาดตระเวน เผาไร่ร้าง และดับไฟ ไม่ให้เกิดการลุกลามของไฟ จนไม่สามารถควบคุมได้
- ขอรับการจัดสรรงบประมาณ วงเงิน 1,000,000 บาท ต่อจังหวัด จากงบกลาง เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานป้องกันปัญหาหมอกควันภาคเหนือของ 9 จังหวัดภาคเหนือ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 9,000,000 บาท
- ให้ความช่วยเหลือและร่วมมือกับประเทศในอนุภูมิภาคแม่โขง ในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดนตามกลไกอาเซียนภายใต้ข้อตกลงอาเซียนเรื่องมลพิษจากหมอกควันข้ามแดนอย่างจริงจัง

(2) กระทรวงมหาดไทย

- อำนวยการสั่งการ (Single Command) โดยผู้ว่าราชการจังหวัด ติดตามสถานการณ์และบูรณาการสั่งการป้องกัน และควบคุมการเผาในจังหวัดอย่างเคร่งครัด หากพบค่าฝุ่นละอองสูงเกินมาตรฐานให้ประกาศห้ามเผาโดยทันที
- จัดระเบียบการเผาอย่างเป็นระบบ ให้อยู่ในปริมาณที่ฝุ่นละอองไม่เกินมาตรฐาน

- ส่งการไปถึงระดับตำบล โดยเฉพาะตำบลที่เสี่ยงเผาข้าวหลาม ให้นายอำเภอ องค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ลงพื้นที่ดูแลอย่างใกล้ชิด

(3) กระทรวงกลาโหม

- สนับสนุนการลาดตระเวนและดับไฟ ทั้งภาคพื้นดินและทางอากาศ อย่างเต็มที่
- ทหารเรือในกรอบความร่วมมือของคณะกรรมการชายแดนเพื่อให้ความร่วมมือ และกำชับให้ควบคุมการเผาบริเวณชายแดนอย่างเคร่งครัด

(4) กระทรวงคมนาคม

- กวดขันไม่ให้มีการเผาในพื้นที่ริมทางหลวงโดยเด็ดขาด

(5) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- เร่งเปลี่ยนพื้นที่เกษตรทั้งหมดใน 9 จังหวัดภาคเหนือไปสู่การเป็นเกษตร ปลอดภัยเผาภายใน 3 ปี
- กำกับให้ภาคเอกชนโดยเฉพาะธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ งดสนับสนุนผลผลิตทางการเกษตรที่มาจากการบุกรุกป่าอย่างเด็ดขาด
- เตรียมความพร้อมการทำฝนหลวงในช่วงวิกฤตหมอกควัน

(6) ทุกหน่วยงาน สร้างความเป็นเอกภาพของข้อมูลเพื่อการสั่งการที่ถูกต้อง และลดความตื่นตระหนกของประชาชน โดย

- เผยแพร่ข้อมูลจุดความร้อน พื้นที่เกิดไฟไหม้ จากสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยี อวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) และข้อมูลคุณภาพอากาศ จากกรมควบคุมมลพิษ

- ให้ความรู้และสร้างความเข้าใจเชิงวิชาการที่ถูกต้องกับประชาชน โดยปรับรูปแบบการรายงานข้อมูล และสถานการณ์ให้น่าสนใจและเข้าถึงได้ง่าย รวมถึงต้องเป็นชุดข้อมูลเดียวกันไม่ให้เกิดความสับสน
- สื่อสารทำความเข้าใจกับประชาชนถึงการทำงานของภาครัฐอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของหน่วยงานให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่น และให้ความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้มากขึ้น
- ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” อย่างเข้มงวดเพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยเร็ว

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 22 ตุลาคม 2562 รับทราบและเห็นชอบตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (รับทราบสรุปผลการประชุมมอบนโยบายเตรียมความพร้อมรับมือสถานการณ์หมอกควันภาคเหนือ ปี 2563 และมอบหมายกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม กระทรวงคมนาคม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามข้อสั่งการของรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) ดังกล่าว) สำหรับค่าใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานป้องกันปัญหาหมอกควันภาคเหนือของ 9 จังหวัดภาคเหนือ ให้เป็นไปตามความเห็นของสำนักงบประมาณ ทั้งนี้ ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของกระทรวงการคลังและสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย



แนวทาง
การดำเนินงาน
และปฏิบัติการในการ
รับมือสถานการณ์
หมอกควัน
ภาคเหนือ

แนวทางการดำเนินงานและปฏิบัติการ ในการรับมือสถานการณ์หมอกควันภาคเหนือ

ตามที่ คณะรัฐมนตรี ได้มีมติในคราวการประชุมเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2562 เห็นชอบแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” ครอบคลุมการป้องกันและแก้ไขมลพิษหมอกควันภาคเหนือ กรมควบคุมมลพิษ จึงได้ ดำเนินการปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานและปฏิบัติการในการรับมือสถานการณ์ หมอกควันภาคเหนือ ให้อยู่ในรูปแบบเดียวกับมาตรการในการแก้ไขปัญหามลพิษด้าน ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน ตามแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” และสอดคล้องกับค่าเผื่อระวังผลกระทบต่อ สุขภาพจากฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน ของกระทรวงสาธารณสุข

วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นกรอบแนวทางปฏิบัติในการรับมือสถานการณ์หมอกควันภาคเหนือ โดยการบูรณาการการดำเนินงานร่วมกันในทุกภาคส่วน ให้องค์กรที่เกี่ยวข้องมีขั้นตอน/ การปฏิบัติงานที่ชัดเจน และสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง”

ระดับของฝุ่นละออง PM_{2.5} เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานของภาครัฐ

แบ่งออกเป็น 6 ระดับ ได้แก่

ระดับที่	ปริมาณฝุ่นละออง PM _{2.5} (มคก./ลบ.ม.)
ระดับที่ 1	0 - 37
ระดับที่ 2	38 - 50
ระดับที่ 3	51 - 75
ระดับที่ 4	76 - 90
ระดับที่ 5	91 - 190
ระดับที่ 6	มากกว่า 190

แนวทางการดำเนินงานของภาครัฐตามระดับของฝุ่นละออง PM_{2.5}

ปริมาณฝุ่นละออง PM _{2.5}	การดำเนินงานของภาครัฐ
0 - 37 มคก./ลบ.ม.	ติดตามสถานการณ์คุณภาพอากาศจากแอปพลิเคชัน air4thai และเว็บไซต์ http://air4thai.pcd.go.th/webV2/
38 - 50 มคก./ลบ.ม.	• คพ. ติดตามเฝ้าระวังปริมาณฝุ่นละออง PM_{2.5} และติดตามตรวจสอบข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการเฝ้าระวังสถานการณ์หมอกควัน ได้แก่ จำนวนจุดความร้อนจากภาพถ่ายดาวเทียม ข้อมูลอุตุนิยมวิทยา (ทิศทางและความเร็วลม ปริมาณน้ำฝน ความชื้นสัมพัทธ์ และค่าทัศนวิสัย) • ทุกหน่วยงานดำเนินการตามภารกิจ อำนาจหน้าที่ และกฎหมายที่มีอยู่ให้ครบถ้วน เพื่อควบคุมปริมาณฝุ่นละอองใน 9 จังหวัดภาคเหนือให้อยู่ในระดับที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน

ปริมาณฝุ่นละออง PM _{2.5}	การดำเนินงานของภาครัฐ
	• หน่วยงานในสังกัด สธ. เฝ้าระวังและเตรียมความพร้อมบุคลากร เครื่องมือ และอุปกรณ์ทางการแพทย์ จัดเตรียมห้องปลอดฝุ่นในสถานบริการสาธารณสุข พร้อมทั้งแจ้งกลุ่มเสี่ยง (เด็ก หญิงตั้งครรภ์ ผู้สูงอายุ และผู้มีโรคประจำตัว) หลีกเลี่ยงการทำกิจกรรมนอกบ้าน หรือออกกำลังกายกลางแจ้ง
51 - 75 มคก./ลบ.ม.	• ทุกหน่วยงานดำเนินมาตรการเพื่อลดและควบคุมการเผา และแหล่งกำเนิดฝุ่นละอองอย่างเร่งด่วน เร่งรณรงค์และสร้างการรับรู้ให้ประชาชนงดการเผา เศษวัสดุการเกษตร วัชพืช เศษกิ่งไม้ใบไม้ และมูลฝอยชุมชน • กท. มท. ทส. สธ. นร. และจังหวัด สื่อสารข้อมูลที่มีความชัดเจนและเข้าใจง่าย ให้ประชาชนรับทราบสถานการณ์ที่ถูกต้อง • หน่วยงานในสังกัด สธ. ออกให้คำแนะนำด้านสุขภาพแก่ประชาชน และแจ้งให้กลุ่มเสี่ยงลดเวลาการทำกิจกรรมนอกบ้าน หากจำเป็นให้สวมหน้ากากสำหรับประชาชนทั่วไปให้เฝ้าระวังสุขภาพหากพบอาการผิดปกติ ให้รีบพบแพทย์ • 9 จังหวัดภาคเหนือ รายงานผลการปฏิบัติงานให้กองทัพบกที่ 3 และ คพ. ทราบเป็นประจำทุกวัน • คพ. รายงานสรุปสถานการณ์หมอกควันให้ คอ.ปทป.ชาติ ทราบเป็นประจำทุกวัน (ข้อมูล ณ เวลา 09.00 น. พร้อมผลการปฏิบัติงาน)

ปริมาณฝุ่นละออง PM _{2.5}	การดำเนินงานของภาครัฐ
	กรณี PM_{2.5} มีค่าระหว่าง 51 - 75 มคก./ลบ.ม. <u>ติดต่อกัน 3 วัน ในจังหวัดใดจังหวัดหนึ่ง</u> • คพ. จัดส่งหนังสือไปยังจังหวัด ขอให้เพิ่มและยกระดับมาตรการให้มีความเข้มงวด เพื่อลดปริมาณฝุ่นละออง PM_{2.5} ให้อยู่ในระดับที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน • จังหวัดเพิ่มและยกระดับมาตรการให้มีความเข้มงวด เพื่อลดปริมาณฝุ่นละออง PM_{2.5} อย่างเร่งด่วน กรณี PM_{2.5} มีค่าระหว่าง 51 - 75 มคก./ลบ.ม. ติดต่อกัน 3 วัน ใน 3 จังหวัดขึ้นไป • คพ. จัดส่งหนังสือไปยังหน่วยงาน ขอให้เพิ่มและยกระดับมาตรการให้มีความเข้มงวด เพื่อลดปริมาณฝุ่นละออง PM_{2.5} ให้อยู่ในระดับที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน ได้แก่ ระดับกระทรวง (มท.) ระดับกรม ภูมิภาค และท้องถิ่น (อส. ปม. ปภ. กองทัพภาคที่ 3 และ 9 จังหวัดภาคเหนือ) • จังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพิ่มและยกระดับมาตรการให้มีความเข้มงวด เพื่อลดปริมาณฝุ่นละออง PM_{2.5} อย่างเร่งด่วน โดยมีกองทัพภาคที่ 3 ร่วมบูรณาการและบัญชาการ
76 - 90 มคก./ลบ.ม.	• ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดในการใช้กฎหมายที่มีอยู่ เพื่อเข้าไปควบคุมพื้นที่หรือแหล่งกำเนิดที่ก่อให้เกิดเหตุรำคาญหรือมีผลกระทบต่อประชาชน ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดอาจสั่งการตามกฎหมายให้หยุดกิจกรรมใดๆ เพื่อให้คุณภาพอากาศกลับสู่สภาวะปกติ

ปริมาณฝุ่นละออง PM _{2.5}	การดำเนินงานของภาครัฐ
	• ทุกหน่วยงานระดมสรรพกำลังเพื่อดำเนินมาตรการลดและควบคุมแหล่งกำเนิดฝุ่นละอองอย่างเข้มงวด ขอความร่วมมือให้ประชาชนงดการเผาเศษวัสดุ การเกษตร วัชพืช เศษกิ่งไม้ใบไม้ และมูลฝอยชุมชน ควบคู่ไปกับการดำเนินมาตรการลดผลกระทบจากฝุ่นละอองและหมอกควัน • ทุกหน่วยงานเร่งสื่อสารทำความเข้าใจประชาชนถึงสถานการณ์ที่เป็นจริงและการปฏิบัติตัวที่ถูกต้อง • หน่วยงานในสังกัด สธ. เปิดคลินิกมลพิษและห้องปลอดฝุ่นในสถานบริการสาธารณสุข • ทุกหน่วยงานรายงานผลการปฏิบัติงานให้กองทัพบกที่ 3 และ คพ. ทราบทุกวัน • คพ. รายงานสรุปสถานการณ์หมอกควันให้ คอ.ปทป. ชาติ ทราบเป็นประจำทุกวัน วันละ 2 เวลา (ข้อมูล ณ เวลา 09.00 น. และ 15.00 น. พร้อมผลการปฏิบัติงาน) <u>กรณีที PM_{2.5} มีค่าระหว่าง 76 - 90 มคก./ลบ.ม.</u> <u>ติดต่อกัน 3 วัน (นับรวม 9 จังหวัด)</u> • คพ. จัดส่งหนังสือไปยังหน่วยงาน ขอให้ควบคุมไม่ให้มีการเผาโดยเด็ดขาด เพื่อลดปริมาณฝุ่นละออง PM_{2.5} ให้อยู่ในระดับที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน ได้แก่ ระดับกระทรวง (มท. กษ. คค.) ระดับกรม ภูมิภาค และท้องถิ่น (อส. ปม. ปก. กองทัพบกที่ 3 และ 9 จังหวัดภาคเหนือ)

ปริมาณฝุ่นละออง PM _{2.5}	การดำเนินงานของภาครัฐ
	จังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควบคุมไม่ให้เกิดการเผาโดยเด็ดขาด โดยมีกองทัพอากาศที่ 3 ร่วมบูรณาการและบัญชาการ กรณีหมอกควันข้ามแดน กท. ทส. และจังหวัดชายแดน ประสานประเทศเพื่อนบ้านเพื่อลดและควบคุมการเผาบริเวณชายแดนโดยด่วน
91 - 190 มคก./ลบ.ม.	- ทุกหน่วยงานดำเนินมาตรการเพื่อควบคุมไม่ให้เกิดการเผาโดยเด็ดขาด ควบคุมไปกับมาตรการลดผลกระทบจากฝุ่นละอองและหมอกควัน - ทุกหน่วยงานเร่งสื่อสารทำความเข้าใจประชาชนถึงสถานการณ์ที่เป็นจริง การดำเนินงานของภาครัฐ และการปฏิบัติตัวที่ถูกต้องในภาวะวิกฤตหมอกควัน - หน่วยงานในสังกัด สธ. ออกให้คำแนะนำด้านสุขภาพแก่ประชาชน ให้ลดและงดกิจกรรมนอกบ้าน หากจำเป็นต้องสวมหน้ากากป้องกัน งดออกกำลังกายกลางแจ้ง หากพบอาการผิดปกติให้รีบไปพบแพทย์ สำหรับกลุ่มเสี่ยงงดออกนอกบ้าน และออกกำลังกายกลางแจ้ง อยู่ในอาคาร ผู้มีโรคประจำตัว ควรเตรียมยาและอุปกรณ์ที่จำเป็น และปฏิบัติตามคำแนะนำของแพทย์ - ทุกหน่วยงาน รายงานผลการปฏิบัติงานให้กองทัพอากาศที่ 3 และ คพ. ทราบเป็นประจำทุกวัน - คพ. รายงานสรุปสถานการณ์หมอกควันให้ ศอ.ปทส. ทราบทุกวัน วันละ 2 เวลา (ข้อมูล ณ เวลา 09.00 น. และ 15.00 น. พร้อมผลการปฏิบัติงาน)

ปริมาณฝุ่นละออง PM _{2.5}	การดำเนินงานของภาครัฐ
	<u>กรณีที PM_{2.5} มีค่าระหว่าง 91 - 190 มคก./ลบ.ม. ติดต่อกัน 3 วัน (นับรวม 9 จังหวัด)</u> กำหนดให้มีการประชุม ศอ.ปภ.ชาติ เพื่อพิจารณา สั่งการในการปรับแผนการดำเนินงานในการรับมือ สถานการณ์หมอกควันโดยด่วน <u>กรณีหมอกควันข้ามแดน</u> ทส. มีหนังสือเป็นทางการไปยังสำนักงานเลขาธิการ อาเซียนและประเทศสมาชิก MSC Mekong เพื่อแจ้งให้ ทราบถึงผลกระทบ และเรียกร้องให้เร่งดำเนินมาตรการ ลดและควบคุมจุดความร้อนและหมอกควันข้ามแดน โดยด่วน
>190 มคก./ลบ.ม.	- กำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อม แห่งชาติเป็นกรณีเร่งด่วน เพื่อพิจารณากลับกรอง แนวทางในการแก้ไขปัญหาหมอกควันภาคเหนือ และนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเป็นการเร่งด่วน เพื่อพิจารณาสั่งการแนวทางหรือมาตรการในการ ลดมลพิษจากแหล่งกำเนิด 9 จังหวัดภาคเหนือและหน่วยงานในสังกัด สธ. ยกระดับความเข้มข้นของการดำเนินมาตรการ ลดผลกระทบต่อสุขภาพจากฝุ่นละออง



ကာပမ္ဘာ

ภาคผนวก ก

อักษรย่อและรายชื่อหน่วยงาน

อักษรย่อ	ชื่อหน่วยงาน
กท.	กระทรวงกลาโหม
กษ.	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
คค.	กระทรวงคมนาคม
มท.	กระทรวงมหาดไทย
ทส.	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
สธ.	กระทรวงสาธารณสุข
นร.	สำนักนายกรัฐมนตรี
คพ.	กรมควบคุมมลพิษ
ปภ.	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
ปม.	กรมป่าไม้
อส.	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

กรมควบคุมมลพิษ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

92 ซอยพหลโยธิน 7 ถนนพหลโยธิน แขวงพญาไท เขตพญาไท กทม. 10400

โทร. 0 2298 2000 โทรสาร 0 2298 2002

www.pcd.go.th



ดาวน์โหลดคู่มือ
ในรูปแบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์